

Oravec Péter

Idő, tér

Müller Péternek

„a hetedik te magad légy”
(J. A.)

*Hajnaltájt rigók füttykoncertjére ébredünk.
Vannak elnyújtott és szaggatott dallamok,
van hogy szorítják, van hogy derítik a szívet,
bár olykor-olykor e kettő egy és ugyanaz.
Nappal nem tűnik föl a madárének,
elnyomja gondolataink s a forgalom zaja.
Valakinek persze hajnalban sincsenek csodák,
rossz érzést legföljebb hiányuk keltene,
hogy csak kávé, cigi és vitamintabletták,
hozzá sűrű sötét és síri csend.
Mert nem kelne fel soha többé a Nap, csak titokban
a Hold tükréből nézne vissza ránk.*

*

*A késő délután, ami megjósolható, és néhány
apróságtól eltekintve mindig ugyanaz.
A nappal és az éjszaka bemérhetetlen határa:
két állapot eggyé mosódó akvarelljei.
Még a leghosszabb búcsú se unalmas,
ha a viszont-nem-látás kételye felmerül.
Mert hiába nyomjuk a gázpedált, izzó korongot
úzve végtelenbe vesző országutakon,
a távolság nő, növekszik, széled és tágul,
aztán tartályunkból kifogy a benzin,
és egy leállósávból csodáljuk az alkony fényeit,
hogy hálás szívvel gondoljunk az elmenőkre.*

*

*Egy felvételen magukból kivetkőzött amerikai
úrhajósok fociznak borjú nagyságú sziklatömbbel,
a Hold felszínén maguk is labdaként pattognak.
Vonzások határán, félúton ég és föld között,
a súlyvesztés megrészegít. A tyúkol tetejéről
egy sárkányrepülő hosszan ereszkedik.*

Egyhelyben lebegés, hasogató ellenszél –
minket álmodnak vagy magunk is álmodunk.
A perzsaszőnyeg mintáinál nincs valóságosabb.
Akik tűzben fogantak és szellőkől szőttek szárnyakat,
most hullámok hátán hanykódnak. Elforgó égbolton
a Teliföld kékszín üveggolyóként ragyog.

*

Börtöneinkből kispórolhatók a rácsok, látogatáskor
rokonainkkal helyet cserélhetünk. A fogházak vezetősége
négyévenként újraválasztható. Minden lehetséges.
Ami nem, könyvek koporsóiba rejtjük.
Két börtön közt félúton csak tikkasztó meleg és jégzivatar,
sivatagok és esőerdők, szédítő magasság vagy tompa,
barlangmélyi szívdobbanások. Mintha keddi napokból
állna a hét. A középút vándora kutyát sétáltat, kirándulni jár.
Az erdő üzenete, hogy vegyük le cipőnket. Ha mezítláb
rójuk ösvényeit, átlépve tócsát, ékszer csillogású
szárnyfedőt, felszisszenve a sarkunkba fúródó bogáncsok,
apró kavicsok miatt: ez minden bizonynal a mi üzenetünk.

*

Egy fa nőttön növése az életet meséli el. Nincs Szakértői
Bizottság, Cenzori Hivatal, Tartalomfelügyeleti Főosztály,
mely felülbírálná akár egyetlen kínos mondatát.
Míg egy dolog névtáblát visel, legföljebb nézhető.
A gondolkodás ellenben látás. A látás emlékezős.
A révész emlékeit az egyirányú felejtés sodorja el.
A bölcsek azt mondják, a tükör a tudás visszfénye csak,
de van oly hatalom, mi belülről izzik, szíve bőrén is átdereng,
s bár ő maga nem Nap, mégis akként ismeri magát.
Kinek gyermeki szemei előtt friss érzetekként
merülnek föl az égbolt időtlen titkai, annak
a bolygók királya s az esthajnal fénye jelként felragyog.

*

Macskánk oktalan bölcsességével szemlélni
a társasház kertjét nyári éjszakákon, nem rendelni
a szomszéd erkélyén pöccenő parázshoz
egy álmatlan láncdohányos ideges mozdulatát,
hagyni hogy szellő cirógassa bajszunk s átfésüljék
bundánk a távoli forgalom zajának kósza hullámai.
Belélegezni ismeretlen virágok ismerős illatát,
együtt rezdülni minden kis levéllel és szárral,

sóként szívódni fel kusza hajszálgökökerekben,
aztán hagyni, hogy valami magára döbbenjen:
meglássa a látást, elgondolja a gondolást, megértse
a megértést – emlékezzen az emlékezőre.

*

Mikor az eldobott kő a lendülő kart felismeri,
mikor a lendülő kar a parancsot felismeri,
mikor a parancs a gyűlöletet felismeri,
mikor a gyűlölet a félelmet felismeri,
mikor a félelem az ismeretlent felismeri,
a kőzáró a kődobóra egyenként visszahull.
Ekkor már nincs megsebző, se megsebzett,
se megbocsáthatatlan bűn, se megbocsátó büntelen,
nincsenek szigorú kőtáblák, se ájtatos, szent szózatok,
se betűkből összehányt alkotmányok vagy verseskötetek,
se kergetőző szólások, se torlódó összhangzatok.
Az ég elcsitult tükrén tiszta tó lebeg.